

محمدعلی انجم‌شعاع عضو هیئت امنای انجمن پسته در جشنواره قم تشریح کرد

وضعیت تولید جهانی پسته

■ روابط عمومی

بررسی وضعیت تولید و تقاضای پسته در جهان و مزایای آن از اهم مواردی بود که محمدعلی انجم‌شعاع عضو هیئت امنای انجمن پسته ایران در جشنواره پسته قم از آن سخن گفت. در ادامه، گزیده‌ای از سخنرانی وی ارائه شده‌است.

محمدعلی انجم‌شعاع در مورد سوالات و نگرانی‌های موجود در رابطه با وضعیت پسته تشریح کرد: «تا پنج سال پیش ما تولیدکننده اول پسته در جهان بودیم و تقریباً پانزده سال پیش بازارهای جهانی کاملاً در دست پسته ایران بوده‌است. به‌تدریج پسته آمریکایی وارد بازار جهانی شده و درحال‌حاضر آمریکایی‌ها سالانه حدود ۶۰۰ هزارتن پسته تولیدمی‌کنند. درحالی‌که تولید ایران حدود ۲۰۰ هزارتن است.»

وی در مورد سایر کشورهای تولیدکننده پسته افزود: «تولیدکننده بعدی کشور ترکیه است. سوریه تولید پسته کمی دارد و احتمالاً بعد از جنگ بازسازی باغات پسته شروع شود؛ سوری‌ها در گذشته حدود شش میلیون اصله درخت پسته داشتند. اسپانیا کشوری است که ممکن است تولیدش به‌سرعت بالا برود و این موضوع در انجمن رصد می‌شود. احتمال قریب به یقین، اسپانیا ظرف ده سال آینده تولیدکننده جدی پسته خواهدبود.»

انجم‌شعاع گفت: «پیش‌بینی‌ها حاکی از این است که باتوجه به تولید زیاد پسته آمریکا، میزان تولید ایران، افزوده شدن پسته ترکیه و اسپانیا، طی چند سال پیش رو قیمت پسته را در سطح خیلی بالایی تجربه نکنیم. تخمین زده می‌شود تقریباً یک میلیارد نفر در دنیا پسته را می‌شناسند و از این یک میلیارد نفر همه قدرت خرید پسته را ندارند. پسته در مقایسه با سایر آجیل‌ها محصول گرانی است؛ اگر قیمت هر کیلو پسته را ۸ دلار درنظر بگیریم، قیمت مغز آن ۱۶ دلار می‌شود. درحالی‌که قیمت جهانی بادام درختی ۳٫۵ دلار و بادام زمینی یک دلار است.»

وی افزود: «طی سی، چهل سال گذشته هر زمان که مقدار پسته زیاد شده قیمت آن مقداری پایین آمده و مصرف‌کنندگان بیشتری اضافه شده‌اند و دوباره قیمت بالا رفته‌است. من به شخصه نگرانی ندارم که قیمت پسته در درازمدت خیلی اُفت کند.»

وی در خصوص فعالیت‌های تبلیغی انجمن در زمینه پسته گفت: «انجمن پسته ایران هر سال در نمایشگاه آنوگا شرکت می‌کند؛ نمایشگاه آنوگا بزرگ‌ترین و معتبرترین نمایشگاه خشکبار است که در شهر کلن آلمان برگزار می‌شود. در آنجا مزایای پسته ایران توسط نمایندگان انجمن تبلیغ می‌شود.»

انجم‌شعاع در مورد مزایای پسته ایرانی توضیح داد: «پسته ایران پنج مزیت دارد؛ ۱-طعم پسته ایران خیلی خوشمزه‌تر از پسته آمریکایی است؛ ۲-ما تنوع واریته داریم که در بازار یک مزیت محسوب می‌شود؛ ۳-عیار پسته ایران بالاتر از پسته آمریکا است؛ پسته ایران ۵۶ درصد مغز دارد، ولی پسته آمریکایی حدود ۴۸ درصدش مغز است. ۴-پسته آمریکایی نمی‌تواند زیاد برشته شود و می‌سوزد، چون روغنش کم است، اما پسته ایرانی را می توان کاملاً برشته کرد. ۵-بازار پسته ایران هیچ‌وقت نمی‌تواند انحصاری شود. شصت درصد از پسته آمریکا متعلق به شرکت واندرفول است، ولی در ایران ما چندصدهزار نفر تولیدکننده و دو، سه هزار نفر تاجر داخلی و حدود دویست نفر صادرکننده داریم. بنابراین، هیچ‌وقت نه تولیدکننده‌ها می‌توانند با هم تبانی کنند و عرضه محصول را دچار مخاطره نمایند، نه خریداران می‌توانند با هم تبانی کنند.»

انجم‌شعاع با یادکردن از طرح بسته‌بندی پسته به‌عنوان یک طرح شکست خورده که در مناطق جدید روی اجرای آن تأکید می‌شود، تصریح کرد: «شرکت‌های بسیاری به‌خاطر بسته‌بندی پسته ورشکست شده‌اند؛ چون بسته‌بندی پسته توجیح اقتصادی و فنی ندارد. پسته یک ماده اولیه مثل گندم است که به‌صورت فله صادر می‌شود و طبق ذائقه و نیاز مصرف‌کننده در کشور مقصد آماده می‌گردد. درگذشته که انحصار بازار پسته دست ایران بوده امکان بسته‌بندی وجودداشته، اما الان این کار امکان‌پذیر نیست.»

وی ضمن تأکید بر حل مسئله خردمالکی، استفاده از سیستم‌های آبیاری تحت فشار، افزودن ماده آلی به خاک، توجه به بسترسازی مناسب در باغ‌ریزی‌های جدید، دقت در انتخاب نهال پسته و واریته مناسب اذعان کرد: «سطح زیادی از باغات پسته استان خراسان آلوده به نماتد هستند؛ به‌دلیل اینکه توجه نکرده‌اند و در گذشته نهال آلوده کاشته‌اند و این مسئله امروز گریبان‌گیر آنها شده‌است.»

انجم‌شعاع افزود: «ما باید تولید را بالا ببریم. اما در این مسیر چرخ را نباید از اول اختراع کنیم. باید ببینیم کشاورزانی که معادل سه تن محصول خشک از هر هکتار برمی‌دارند چکار می‌کنند. می‌توانیم این تجربیات را به اشتراک بگذاریم.» این باغدار پسته در مورد ارزش اقتصادی تولید پسته گفت: «پسته در هر جا که تولید شود، فقر را نابود می‌کند؛ انباشت ثروت خوبی دارد. درست است که شش، هفت سال اول درآمد ندارد، اما پس از باردهی هزینه‌های زندگی یک خانواده را به‌خوبی پوشش می‌دهد.» در پایان، محمدعلی انجم‌شعاع پیشنهاداد: «من از همکاران کشاورز و مقامات دست‌اندرکار خواهش دارم که برای دیدن باغات پسته استان کرمان تشریف بیاورند و اشتباهاتی که ما کردیم را ببینند و این اشتباهات را تکرار نکنند.»